

Lisa 4. Planeeringu elluviimise tegevuskava

Planeeringu elluviimise tegevuskava koondab planeeringu elluviimiseks vajalikke jätkutegevusi. Tegevuskavva on lisatud kogu planeeringuprotsessi jooksul esile kerkinud parima praktika ja õigusraamistiku parendusettepanekud, samuti mereala jätkusuutlikuks kasutuseks vajalikud uuringud, analüüsid ja jätkutegevused.

Elluviimise tegevuskava täitmise ja mereplaneeringu elluviimise hõlbustamiseks on soovitatav moodustada mereplaneeringu elluviimise töörühm, mis koosneb valdkondade eest vastutavate ministriumite ja ametite esindajatest. Eesmärk ei ole praeguseks hetkeks moodustatud töörühmade tööd dubleerida, vaid hõlbustada planeeringu elluviimist ja edendada erinevate planeeringus toodud valdkondade koostööd (sh töörühmade vahel). Töörühm saab kokku vajaduspõhiselt eeldatavasti kord aastas ja seirab elluviimise tegevuskava täitmist ning vajadusel arutatakse valdkondade üleseid teemasid, mis seonduvad mereplaneeringu elluviimisega. Samuti peab tagama, et töörühma kuuluvate ministriumite ja allasutuste tegevused on kooskõlas mereala planeeringus ette nähtud põhimõtetega. Töörühma tegevusi saab koordineerida Rahandusministriumi planeeringute osakond.

Elluviimise tegevuste teostamisel tuleb alati kaaluda, kas asjakohaste mõjude hindamist on samuti vajalik läbi viia.

	Eesmärk	Tegevused	Teostamise aeg/ tähtaeg	Tulemus/väljund (täidetud juhul, kui on võimalik välja tuua)	Vastutaja	Kaasvastutaja
1.	Mereala sünergiline kooskasutus	1.1 Ruumilise kooskasutuse (sh mereökosüsteemi arvestava) suunamine ja parima praktika kogumine.	pidev	Tegevused merealal arvestavad võimalusel planeeringus välja toodud kooskasutuse põhimõtteid. Kooskasutuse parima praktika	RaM	Töörühm (kõik valdkondlikud ministriumid-ametkonnad)

				kohta Eestis on info koondatud.		
		1.2 Soodustada ja seirata positiivset koosmõju omavate ökosüsteemi toetavate ja kestlike kasutusviiside rakendamist	pidev	Tegevused merealal lähtuvad planeeringus toodud suunistest ja kooskasutuse põhimõtetest.	Kõik valdkondlikud ministereiumid-ametkonnad vastavalt oma pädevusele	-
		1.3 Elluviimise töörühma moodustamine ja töökorra kinnitamine	2022	Elluviimise töörühm on moodustatud ning tegutseb eesmärgipäraselt	RaM,	Kõik valdkondlikud ministereiumid-ametkonnad
		1.4 Rahvusvahelistes mereplaneerimisega seonduvates töögruppides Eesti huvide esindamine ja piiriülese koostöö tagamine elluviimisel	pidev	Eesti huvid on esindatud	RaM	-
		1.5 Ökosüsteemse lähenemise rakendamiseks soodustada PlanWise4Blue edasi arendamist (sh koostöö teadusasutustega).	pidev	Veebipõhised tööriistad on avalikult kättesaadavad ja arvestavad parimat võimalikku teadmist.	RaM	Töörühm (kõik valdkondlikud ministereiumid-ametkonnad)
		1.6 Mere ruumiandmete kooskasutuse edendamine (ühtse kuva loomise eelduseks vajalikud tegevused)	pidev	Mereala ruumiandmed on kättesaadavad ja kooskasutatavad	Kõik valdkondlikud ministereiumid-ametkonnad	-

					vastavalt oma pädevusele	
		1.7 Mereala planeeringu seireraamistiku välja töötamine	2023	Mereala planeeringu seireraamistik on valmis ja rakendatav.	RaM	-
2.	Kohalikke väärtusi paremini arvestav merekasutus.	2.1 Õigusliku raamistiku analüüsimine ja vajadusel muudatustepanekute väljatöötamine arendamiseks KOVi õiguseid ja võimalusi mereala planeerimisel ja kasutamisel	2022-2027	Välja on selgitatud põhjendatud vajadused ja võimalused õigusaktide muutmiseks	RaM, ELVL	Kõik valdkondlikud ministriumid-ametkonnad
		2.2 Mereäärsete KOV spetsialistide pädevuse tõstmine merekasutustega seotud teemades	pidev	Vajalikud koolitused pädevuse tõstmiseks on jooksvalt läbi viidud.	RaM	Vajaduspõhiselt kõik valdkondlikud ministriumid-ametkonnad
		2.3 Väärtuslike veealuste maastike määratlemine	2027	Väärtuslike veealuste maastike määratlemise juhend on koostatud.	MKA	KuM, KeM, RaM
		2.4 Rannikualade (piloot) teemaplaneeringu(te) koostamine meri-maismaa seoste detailsemaks käsitluseks (eelnevalt täpsustades vajalikud rannikulõigud)	2022-2026	Asjakohased piirkonnad on määratletud, planeeringud on koostamisel	RaM	Vajaduspõhiselt kõik valdkondlikud ministriumid-ametkonnad

		2.5 Raamistike välja töötamine kohaliku kasu korraldamiseks merealal tuulikute arendamise toetamiseks ja kaasnevate mõjude leevendamiseks	2022	Raamistik on välja töötatud ja jõustunud.	MKM	RaM, JuM, KaM, SiM (mereseire-radarid), ELVL
3.	Teadmispõhised otsused ja mitmekesine merekasutus	3.1 Tuuleparkide müra mõju räumele. Eesmärgiks on räumedele olulise (häiriva) mürataseme välja selgitamine.	2022-2024	Riiklik uuring on koostatud.	KeM	MeM, RaM
		3.2 Merealal rändel peatuvate, sulgivate ja talvituvate lindude inventuurid (kogu mereala hõlmavad lennuloendused) ja merealal rändavate nahkhiirlaste inventuurid (valitud merealadel detektorite abil), kooskõlas PAF 2021-2027.	2027	Inventuur on teostatud.	KAUR, KeA	KeM
		3.3 Sukeldutavate vrakkide ja laevaliikluse koostööpõhimõtete arendamine, et tagada ohutus sukeldumisel ja vrakkide säilimine	pidev	Sukeldutavate vrakkidega seotud tegevused on korraldatud selliselt, et tagatud on ohutus ja vrakkide säilimine.	MKA, KuM	MKM, Transpordiamet, PPA, Eesti Meremuuseum
		3.4 Riigikaitse eripiirkondade keskkonnategevuskavade koostamine/täiendamine hüljestele mõjude leevendamiseks	Tegevuste olulisel muutusel	Riigikaitse eripiirkondade tegevuskavad sisaldavad asjakohaseid tingimusi hüljestele	KaM	KeM, KeA

				avalduvate mõjude leevendamiseks.		
		3.5 Laevaliikluse tihedusandmete perioodiline uuendamine ja info kättesaadavuse tagamine	Pidev	Andmed on kättesaadavad.	Transpordiamet	-
		3.6 Regionaalselt olulise sadamatevõrgu tagamine ja arengute soodustamine	Pidev	Ellu on viidud tegevusi sadamatevõrgu arengu toetamiseks	MKM	-
		3.7 Veealuse kultuuripärandi (sh vrakid) inventuur	Pidev	Veealune kultuuripärand on inventeeritud	MKA	PPA, Transpordiamet, Eesti Meremuuseum
		3.8 Ranniku ja merereostustõrje ennetamiseks ja valmisolekuks kava ning plaanide koostamine, valmisoleku tagamine, säilitamine ja parandamine	Pidev	Ranna- ja merereostustõrje valmisoleku kava on koostatud, võimekused on loodud	PPA, PäA	ELVL, SiM, KeA, Transpordiamet
4.	Vesiviljeluse valdkonna arengu soodustamine	4.1 Majanduslikult jätkusuutliku vetika- ja karbikasvatuste arenduste soodustamine	Pidev	Vajalikud tegevused arenduste soodustamiseks on ellu viidud.	MeM	-
		4.1.1 Valdkonna innovatsiooniuuringud	Pidev	Uuringutega on tuvastatud valdkonna	MeM	-

				innovatsiooni- võimalused		
		4.2 Kalakasvanduste bioturvalisus. Erinevate kasvanduste vaheliste puhvrite määramise aluste väljatöötamine		Välja on töötatud teadmispõhised alused eri kasvanduste vaheliste puhvrite määramiseks	KeM, MeM	-
		4.3 Kalade kasvuks looduslikult potentsiaalsete alade kaardistus	2025	Kaardistus on läbi viidud.	MeM	-
		4.4 Vesiviljeluse produktide (kalatoodete) tervisekasu teadvustamine ja tarbimise propageerimine	pidev	Ellu on viidud tegevused teadlikkuse suurendamiseks	MeM	Terviseamet, Tervise arengu instituut
5.	Taastuv- energeetika valdkonna arengu soodustamine	5.1 Soodustada innovaatiliste energeetikavaldkonna tehnoloogiate kasutuselevõttu (nt ujuvad päikeseelektrijaamad, laineenergeetika, rannikumere kasutamine jahutuseks ja soojusenergiaks)	pidev	Vajalikud tegevused innovaatiliste lahenduste soodustamiseks on ellu viidud.	MKM	-
		5.2 Meretuuleparkide ulatuslikumateks arendusteks piiriülese tuuleparke ühendava merealade võrgulahenduse väljatöötamine, mis hõlmaks täiendavaid HVDC riikidevahelisi ühendusi.	2022	Loodud on eeldused riikidevaheliste ühenduste välja arendamiseks.	Elering	MKM

		5.3 Reservalade kasutuselevõtmisele eelnev analüüs, mille põhjal antakse Vabariigi Valitsusele ülevaade olemasolevast olukorrast ja langetatakse otsus jätkutegevuste läbiviimiseks	2026-2027	Reservalade kasutuselevõtmise analüüs on koostatud, Vabariigi Valitsusele ülevaade antud ja otsused jätkutegevuseks tehtud	MKM, TTJA	-
6.	Parem teadlikkus merikasutuse mitmekesisusest ja mereteemadest laiemalt	6.1 Mereala kasutusvaldkondade kohta veebilehtede loomine	pidev	Asjakohane teave on kättesaadav.	Kõik valdkondlikud ministereeriumid-ametkonnad vastavalt oma pädevusele	-

Tabelis kasutatud lühendid:

JuM – Justiitsministeerium

KaM – Kaitseministeerium

KeM – Keskkonnaministeerium

KuM – Kultuuriministeerium

MeM – Maaeluministeerium

MKM – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

RaM – Rahandusministeerium

SiM – Siseministeerium

ELVL – Eesti Linnade Valdade Liit

KAUR – Keskkonnaagentuur

KeA – Keskkonnaamet

MKA – Muinsuskaitseamet

PPA – Politsei ja Piirivalveamet

PäA – Päästeamet

TTJA – Tarbijakaitse- ja Tehnilise Järelevalve Amet

Sadamate funktsionaalse liigituse ettepanek:

Mereplaneering teeb alljärgneva ettepaneku sadamate funktsionaalse liigituse kasutuselevõtuks. Ettepaneku koostamise eesmärk on muuta mereala kasutus lihtsamaks ja arusaadavamaks. Väljapakutud liigitus võimaldab hinnata sadamavõrgu toimimist ja piirkondlikku tasakaalu, loob paremad alused sadamate toimimiseks vajalike ressursside jagamisel. Senine liigitus ei kajasta ei sadamate tegevusvaldkonda ega mõõtmeid, millest tulenevad arvestamist vajavad keskkonnamõjud ja ruumilised vajadused nii maal kui merel.

Planeeringu koostamise käigus ei määrata olemasolevate sadamate liike – iga sadam saab seda tulevikus ise teha, lähtudes oma reaalsest tegevusest, teenindatavatest laevadest ja pakutavatest teenustest. Väljapakutud liigituse eesmärk on tagada, et sadamate käsitlemine toimiks sarnastel alustel. Planeeringu koostamisel arutleti alljärgneva ettepaneku üle ja leiti, et teema vajab põhjalikumat analüüsi, kuna ettepanek eeldab seadusemuudatust, infosüsteemide arendamist jt tegevusi. Ettepanek on seotud merenduspoliitika laiendatud visiooniga, mille raames arutatakse erinevate osapooltega läbi nii uue liigituse vajadus kui sisuline olemus.

Üks ja sama sadam võib täita mitut funktsiooni. Erandiks on riigikaitse ülesannete ja riigihaldusülesannetega sadamad, mille funktsioon on määratud seadusega.

Soovituslik funktsionaalne liigitus	Liigitus mereala planeeringu joonisel
Riigikaitse ülesannetega sadam <i>Ette nähtud üksnes sõjalaevade ja mereväe abilaevade sildumiseks ja teenindamiseks</i>	Joonisel ei kajastata
Riigihaldusülesannetega sadam <i>Ette nähtud üksnes riigihaldusülesandeid täitvate laevade sildumiseks ja teenindamiseks, ei kohaldu sadamaseaduse turvanõudeid käsitlev peatükk</i>	Sadam

Kaubasadam <i>sh suur kalasadam, remondisadam</i>	
Reisisadam <i>sh parvlaevasadam</i>	
Väikesaartega ühendust pidav sadam <i>Regionaalpoliitiliselt oluline, kaaluda päästevõime ja reostustõrjevõime loomise vajadust. Võib samal ajal toimida külalissadamana.</i>	
Kalasadam <i>Olemuselt väikesadam, võib olla seotud traalpüügiga.</i>	Väikesadam
Külalissadam <i>sh kodusadam, paadisadam</i>	
„Ühepere/kogukonnasadam“ <i>Sageli endine lautrikoht väikese ujvkaiga</i>	Mereplaneeringus ei kajastata